

příjmu v síti štábu armády. Takovým způsobem by bylo možné, aby celá činnost orgánů mohla být i operativně řízena a přechod na nové osy by byl snazší, než je tomu v jiném systému pořádkové služby. Úkolem těchto pořádkových orgánů by nebylo jenom zabezpečit rychlý přesun svazků podle plánu, ale i to, že by stále informovali svazek o radiální situaci a o situaci PVO, protože pro přesunující jednotku je to vždycky složitější, má-li se těmito zprávami zabezpečovat sama během přesunu. Při tom celkový přehled o svazku může velitel svazku získat tím, že vrtulníkem obletí jednotlivá pořádková stanoviště štábu a zde informace získá kromě svého vlastního pozorování za letu. S ohledem na zkušenosti bude správné, jestliže jednotlivá pořádková stanoviště budou v místech, odkud velitel svazku chce zprávy o přesunujících se jednotkách svazku a tím jejich předání bude zabezpečeno.

Mám za to, že by pro tuto funkci v divizi plně postačovalo 6 — 8 praporečků-motocyklistů, kteří by ji plně zastali. Kromě toho by to byli lidé stále v tomto oboru cvičení, kteří by získali vysokou odbornost a z ní nakonec i vyplývající velkou autoritu.

Je samozřejmé, že bude třeba rozlišovat i nadále řešení pořádkové služby v prostorech soustředění svazku a za jeho přesunu. V prostoru soustředění bude se provádět i nadále známým způsobem, za přesunu však to bude podle mého názoru třeba dělat tak, jak jsem naznačil.

Bylo by nesprávné, kdybych ovšem neukázal i na další důsledky celého řešení pořádkové služby. Bude jistě spočívat v tom, že celý týlový prostor např. frontu bude rozdělen na jednotlivé zóny ve kterých bude vždy odpovědný jeden velitel. Tento velitel podle pokynů štábu frontu bude pak plnit úkoly koordinační a bude řídit podřízené orgány.

*

Neměl jsem v úmyslu řešit do všech podrobností otázku pořádkové služby a ani bych nechtěl dělat konečné závěry. Jedno mi však, před tím, než jsem k napsání článku sedl, bylo jasné, že dosavadní způsob organizace pořádkové služby a hlavně řízení přesunů tak, jak ho provádíme, nevyhovuje. Chtěl jsem ukázat na některé možné cesty řešení tohoto problému. Bude třeba, aby se touto otázkou zabíralo více teoretických pracovníků, aby se touto otázkou zabírali zkušení důstojníci z praxe, kteří by tyto myšlenky dále rozvinuli. V každém případě jde o problémy velmi důležité a aktuální a jejich konečné dořešení pomůže nakonec i plnění rozkazu ministra národní obrany v otázkách umění organizovat a řídit daleké přesuny vojsk v podmínkách soudobé války.

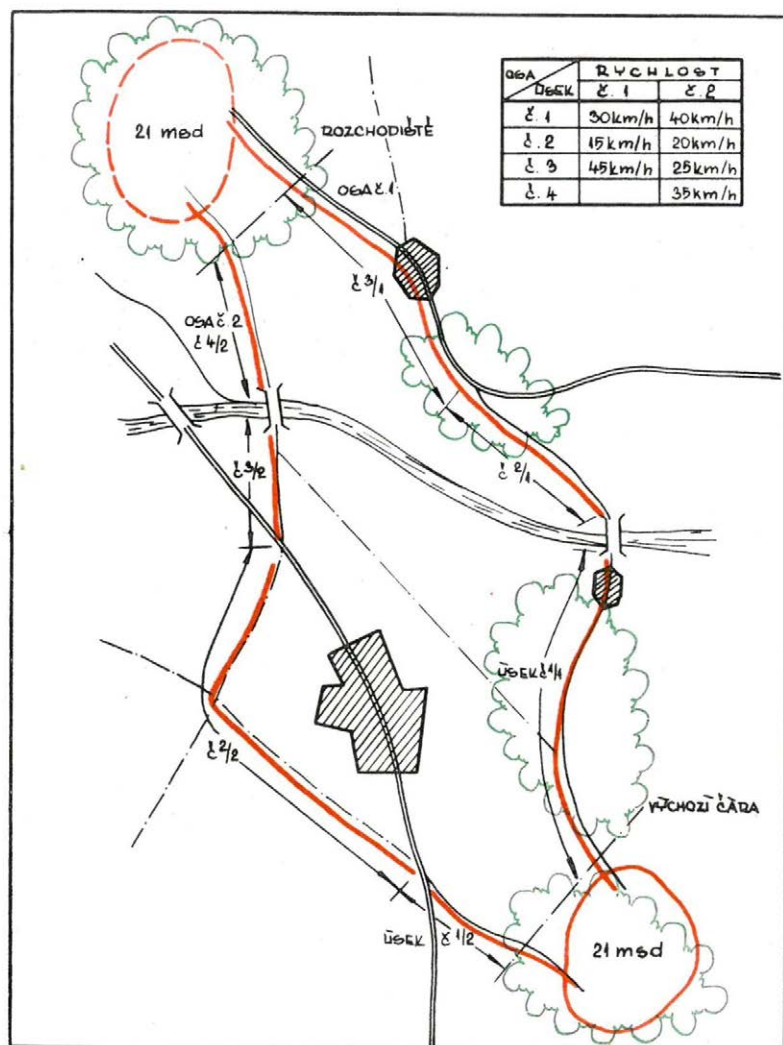
Organizace boje s letectvem a s prostředky vzdušného napadení nepřítele ve frontové útočné operaci

(VM čís. 5/1961)

Podplukovník Josef Brož

Tento článek zdůraznil úzkou součinnost letectva při ničení prostředků protivzdušného napadení se štábem raketových vojsk a dělostřelectva. Já chci tuto nutnost podložit konkrétností při boji s prostředky protivzdušné obrany nepřítele. K tomuto úkolu je třeba vyčlenit potřebný počet jaderných náplní a domnívám se právě, že vševojskový štáb tento požadavek opomíjí.

Především pokládám za nutné osvětlit otázku prostředků protivzdušné obrany (PVO) u svazků americké armády. V současné době svazky a svazy americké polní armády nemají žádné organické prostředky PVO. Protivzdušná obrana vojsk je však řešena protiletadlovými řízeními střelami a PL dělostřelectvem, kterážto prostředky se přidělují

Obr. 1. Určení rychlosti na osách přesunu

svazkům a svazům ze zálohy hlavního velitelství. PL dělostřelectvo je zpravidla určeno k boji s letouny v malých a středních výškách a je převážně přidělováno divizím a sborům. Prostředky, určené k ničení cílů především ve velkých a stratosférických výškách, jsou soustředěny na stupni svazu.

Americká polní armáda a komunikační zóna (průměrný počet prostředků připadající na polní armádu) může být posílena:

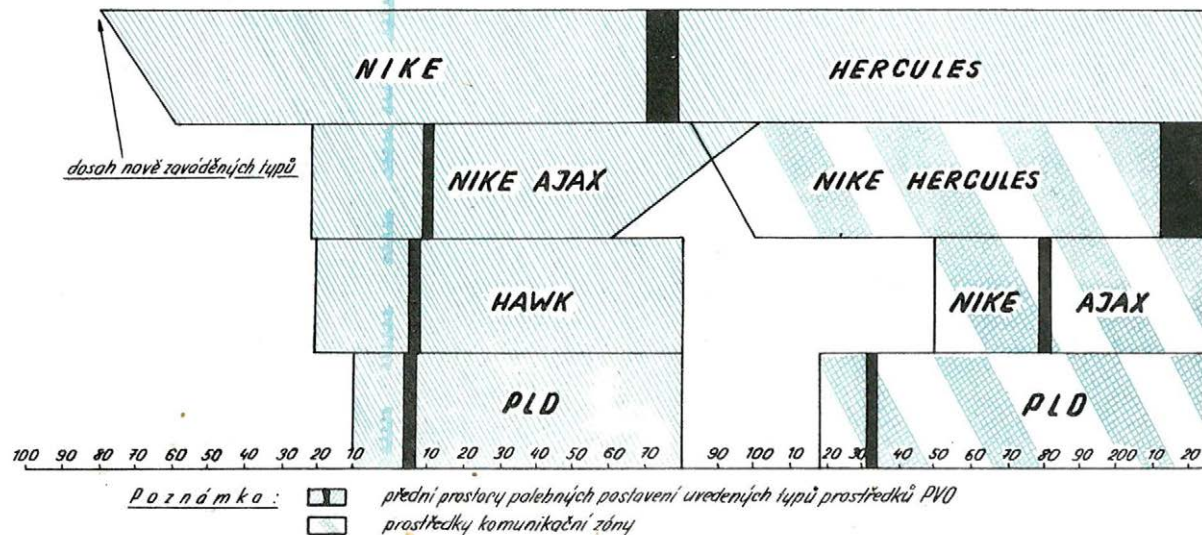
Druh materiálu	Polní armáda			Komunikační zóna		Celkem v pásmu pol- ní armády
	oddílů	z toho ponecháno u armády	celkem hlavní	oddílů	hlavní	
Oddíl 40 m/m PLK (dvouhlavňový)	21	9	672			21
Oddíl 75 m/m PLK SKYSWEEPER	8	2	144	5	90	13
Oddíl 90 m/m PLK	8	2	128	5	80	13
Oddíl PLRS NIKE AJAX	2	2	72	13	468	15
Oddíl PLRS NIKE HERCULES	2	2	96			2
Oddíl PLRS HAWK	6	3	144			6
Celkem	47	20	1256	23	638	70

Normy posílení umožňují dosáhnout u polní americké armády při maximální šířce pásma (180 km) a 267 bateriemi až 10 hlavní a odpalovacích zařízení na 1 km fronty. Většina přidělených oddílů PLRS polní armádě je ponechána v ruce velitele armády a používá se jich k PVO hlavního operačního uskupení, prostředků jaderného napadení všech druhů a ostatních objektů armádního významu. Přidělené prostředky PVO svazku, sboru, polní armády a komunikační zóny vytvářejí souvislou hloubku PVO celého prostoru operačního uskupení polní armády. Dosah prostředků PVO před přední okraj linie fronty je vzhledem k jejich takticko-technickým vlastnostem a jejich umístění (u nově zavedených typů PLRS) až 80 km. Největší palebná hustota těchto prostředků před předním okrajem je, podle obrázku 1, asi od 25 km a dále do hloubky sestavy nepřitele. Pro boj s těmito prostředky s použitím jaderných náplní pokládám za nutné uvést jejich krátkou charakteristiku: (viz tabulka na str. 76).

Z této krátké charakteristiky je vidět důležitost boje s prostředky PVO nepřitele. Na základě dálkového dosahu (okruhu účinnosti) prostředků PVO, pomíne-li se účinný výškový dostřel, jsou v další tabulce (příloha 2) zobrazeny údaje o počtu prostředků, které je nutno zničit k zabezpečení letounů na trase letu. Z tabulky vyplývá, že je např. k zabezpečení letu dopravní letecké skupiny operačního výsadku k vysazení do hloubky

Prostředky PVO			Charakteristika	Účinný výškový dostřel v km	Účinný dálkový dostřel v km	Palebná ustanovení od předního okraje v km	
						1. linie	2. linie
PL dělostřelectvo určené k ničení vzdušných cílů	v malých a částečně středních výškách	40 m/m PLK	oddíl má 4 bat. po 8 dvojkanónech, může být použit po četách a jednotlivých dělech, baterie zaujímá plochu 6—9 ha	4,6	8	0,7—0,8 a dále do hloubky	
	v malých a středních výškách	75 m/m PLK	oddíl má 3 bat., každá má 6 děl; může být použit k ničení pozemních cílů, obrněných vozidel; baterie zaujímá plochu 6—9 ha	5,6	10	3—3,5 a dále do hloubky	
	ve středních výškách	90 m/m PLK	oddíl má 4 bat. po 4 dělech; může být použit k boji s tanky; baterie zaujímá plochu 9 ha	10,7	15	7—10 a dále do hloubky	
PL řízené střely určené k ničení vzdušných cílů	v malých a středních výškách	HAWK	oddíl má 4 bat. po 6 odpalovacích zařízeních, po třech odpalovacích rampách. Oddíl má dva radiolokátory, což vytváří podmínky samostatné palby čtyř. Hlavice střel mají konvenční nebo jadernou náplň (0,1, 0,5, 2 kt). Baterie zaujímá plochu 16 ha	0,1—14	1,8—26	4—6	16—20
	ve velkých a stratosférických výškách	NIKE AJAX	oddíl má 4 bat. po 9 odpalovacích zařízeních. Na odpalovacím zařízení mohou být 4 střely. Průměrná plocha palby. postavení baterie 20 ha. Oddíl může být přepraven vzduchem	2—18	30—32	8—12	20—24
	ve velkých a stratosférických výškách	NIKE HERCULES	Oddíl má 4 bat. po 12 odpalovacích zařízeních. Palebné úkoly plní po bateriích. Hlavice jsou opatřeny konvenční nebo jadernou náplní 2 a 30 kt Palebné postavení baterie je na ploše asi 20 ha. Doba potřebná pro zaujetí bojové sestavy po přemístění asi 3 hodiny. Zvláštností je to, že může být použit k jadernému úderu na pozemní cíle s náplní 2,5 a 28 kt na vzdálenost 185 km	0,3—30	120—130	70—80	120—130

PROTIVZDUŠNÁ OBRANA V PÁSMU POLNÍ AMERICKÉ ARMÁDY

POČET PROSTŘEDKŮ PVO NEPŘÍTELE NA TRASE LETU, KTERÉ NUTNO ZNIČIT

PROSTŘEDKY PVO		ŠÍŘKA PÁSMA, VE KTERÉM NUTNO ZNIČIT PROSTŘED- KY PVO NEPŘÍTELE PŘI LETU VLASTNÍCH LETOUNŮ KM	POČET BATERIÍ PVO NEPŘÍTELE, KTERÉ NUTNO ZNIČIT NA TRASE LETU PŘI HLoubCE ÚKOLŮ				POČET PROSTŘEDKŮ K ZABEZPEČENÍ LETU					
			100 Km		200 Km		JADERNÝCH NÁPLNÍ	DĚLOSTŘEL. ODDÍLŮ	LETEK STIH. BOMB. LET.			
			PŘI LETU LETECKÉ SKUPINY DO									
			JEDNÉ TRATI	DVOU TRATÍCH	JEDNÉ TRATI	DVOU TRATÍCH	JEDNÉ TRATI	DVOU TRATÍCH	JEDNÉ TRATI	DVOU TRATÍCH	JEDNÉ TRATI	DVOU TRATÍCH
PL DĚLOSTŘEL.	40 m/m PLK (dvojkono)	15	4	7	4	7			2	3		
	75 m/m PLK SKYSWEEPER	20	2	3	3	5			1	2	1	1
	90 m/m PLK	30	5	6	5	6	3	4	1	1		
PL ŘÍZENÉ STŘELY	NIKE AJAX	60 - 64	4	4	6	6			1	1	3	5
	HAWK	52	12	12	16	16	8-12	8-12	4	4		
	NIKE HERCULES	240 - 260	3-4	3-4	4-5	4-5	3-5	3-5				
CELKEM			19-20 11	19-20 76	26-27 12	26-27 18	14-20	15-21	9	11	4	6

100 km třeba zničit asi 19–20 protiletadlových baterií řízených střel a do hloubky 150 až 200 km 26–27 těchto baterií. K tomu dále přistupuje umlčení (zničení) 11–18 baterií PL dělostřelectva. K zničení těchto prostředků je zapotřebí asi 14–11 jaderných náplní 9–11 dělostřeleckých oddílů a 4–6 letek stíhacího bombardovacího letectva. Jelikož svazky nepřítelů budou působit po směrech (nesouvislé fronty), nemožou organizovat systém PVO tak úporně a účinně a konečně trasa letu dopravní letecké skupiny může vést v mezerách mezi svazky, možno pak uvažovat, že se tento počet sníží 2–3krát. Z tohoto hlediska můžeme počítat 5 až 10 jaderných úderů k zničení prostředků PVO na jedné nebo dvou osách. **Jadernými údery je třeba především ničit PL řízené střely, určené k ničení skupinových vzdušných cílů jadernou náplní (HAWK, NIKE HERCULES) a PL dělostřelectvo, které není v dosahu hlavnového dělostřelectva.**

Pro výše uvedený počet (5–10) jaderných úderů k zničení prostředků PVO je třeba asi 6 odpalovacích zařízení takticko-operačního typu a 4 odpalovací zařízení taktických raket. Dále nutno k umlčení (ničení) přibrat asi 3–5 dělostřeleckých oddílů a 2–3 letky stíhacího bombardovacího letectva. Z uvažovaného počtu odpalovacích zařízení je zřejmé, že vzhledem k šířce a hloubce pásma umlčení prostředků PVO bude nutné přibrat dva oddíly vojskových raket svazků 1. sledu. Dále je třeba, aby ze 6 zařízení takticko-operačního typu byla polovina frontového a polovina armádního typu. K zabezpečení operačního výsadku na trase letu nutno přibrat jak raketové prostředky armády 1. sledu, tak i frontové prostředky. Jelikož dopravní letecké skupiny výsadku se vracejí zpravidla po jiné trase, bude zničení prostředků PVO nepřítel vyžadovat obdobný počet úderů. Proto i zpáteční trasu letu musíme pečlivě vybírat.

Z uvedené činnosti můžeme pro práci štábů učinit některé závěry.

Tak způsob boje s prostředky PVO nepřítel je dosud ve štábech, hlavně vševojskových, opomíjen. Hlavní pozornost je třeba věnovat studiu charakteru bojové činnosti a rozmístění bojové sestavy PVO nepřítel.

Přidělením dvou oddílů NIKE HERCULES polní americké armádě se prakticky zvýší počet prostředků jaderného napadení, schopných též úderů na pozemní cíle o 96 odpalovacích zařízeních. Proto ničit tyto prostředky je třeba, vzhledem k jejich univerzálnímu použití a k možnosti ničení našich leteckých jednotek (útvárů), v celém pásmu činnosti frontu podobně jako pozemní prostředky jaderného napadení. Též cíle u protiletadlových prostředků nepřítel budeme delimitovat podobným způsobem jako u pozemních prostředků jaderného napadení. Začleněním PL řízených střel dosáhl nepřítel souvislosti PVO do celé hloubky pásma bojové činnosti polní armády. Proto při plánování bojového použití jaderných zbraní nutno počítat s určitým počtem jaderných náplní k ničení systému PVO nepřítel. Při tomto úkolu nutno přihlídnout k bojovému použití letectva, počtu vlastních jaderných náplní a počtu prostředků PVO nepřítel. Podle možných objektů PVO, uvedených v tabulce (příloha 2), v rámci frontové operace možno počítat s vyčleněním 10–20 jaderných náplní. Tímto počtem může být vyřazen hlavní systém PVO v pásmu bojové činnosti armády nepřítel.

Hromadný úder na zjištěné prostředky PVO nepřítel je třeba zahájit v okamžiku, kdy vlastní letouny se přiblíží na vzdálenost 80 km k linii fronty. Umlčení PL dělostřelectva nutno ukončit do doby přiletu letounu na vzdálenost asi 10 km k přednímu okraji. Je třeba úzké součinnosti štábu raketových vojsk a dělostřelectva s leteckým štábem, aby byla časově sladěna činnost letectva s úderem. Rovněž je třeba upřesnit trasu a výšku letu. Vždyť při letu ve výšce nad 5 km není zapotřebí umlčovat 40mm PLK a při zvoleném příkladu sniží se nám potřeba o 1–2 dělostřelecké oddíly.

V uvedeném příkladu ničení systému PVO nejsou zahrnuty radiolokační stanice těchto prostředků. Stávající typy radiolokátorů (střelecké) jsou umístěny v blízkosti nebo v prostoru palebných postavení PL baterií a budou tedy ničeny současně s bateriemi. K vyřazení palebného systému postačí umlčení těchto střeleckých radiolokátorů. Ovšem něco jiného je umlčení tzv. operačních středisek. Tato radiolokační střediska (ústředny) získávají údaje o vzdušných cílech, upřeshňují objekty a koordinují činnost podřízených útvarů nebo skupin. Vyřazení těchto objektů jen částečně ovlivní bojové použití palebného systému podřízených útvarů.